

מטלה מס 8

כשאנו קוראים סקר על הפרת חוקי עבודה בישראל אנחנו יכולים להתרשם מהמספרים או מהכמויות. בעבודה זו אנחנו רוצים לשלוח אתכם לפגוש את העובד הבודד, את האדם שמאחורי המספרים, ולנסות להבין איך הדברים נראים בצד הפחות מואר של עולם העבודה הישראלי.

הכנה

- קיראו את הפרק אליו הקבוצה שלכם מופנית בדו"ח האגודה לזכויות האזרח "לעבוד בלי כבוד: זכויות עובדים והפרתן". שם הפרק והעמודים הרלוונטיים מופיעים בהנחיות למטלה במוודל. כל פרק עוסק בחוק אחר ואתם צריכים להתמקד רק בו.
- הכינו שאלות שישמשו אתכם לראיון של עובד לפי ההנחיות שבהמשך.
- מצאו עובד שאותו אתם יכולים לראיין. בחרו עובד שע"פ הדו"ח והשיעור קיימת סבירות גבוהה לכך שזכויותיו ביחס לחוק אליו הופניתם אינן נשמרות.

הנחיות לבניית הראיון

היו מודעים לרגישות של הנושא:

- התחילו את הראיון עם הצגה של עצמכם כסטודנטים שכותבים מטלה לצרכי לימוד בלבד.
 - קיימו את הראיון במקום שנוח לעובד כך שירגיש בטוח לדבר.
 - הבטיחו לעובד סודיות ואנונימיות והסבירו שמדובר בראיון קצר של כמה דקות.
- תכננו מראש מה תגידו והכינו שאלות מסודרות. בראיון עצמו יש להתייחס לשאלות אבל כדאי לנסות לקיים שיחה פתוחה ולא להיצמד למבנה של שאלה-תשובה.

מבנה השאלון:

1. שאלות כלליות - נועדו להכיר את העובד, את הרקע שלו ואת מקום עבודתו.
2. שאלות שמתייחסות לפרק ועליכם לבנות אותן על בסיס המידע שבו:
 - (1) האם העובד מודע לזכויותיו בהקשר לחוק המופיע בפרק.
 - (2) האם הזכויות הקבועות בחוק נשמרות או מופרות ובאיזה אופן.

3. שאלות פרשנות: איך העובד מסביר את הממצאים שבשאלות הקודמות? מה עוזר לו או מונע ממנו לשמור על זכויותיו? (למשל, מישהו עוזר לו לקרוא את תלוש השכר / אין לו למי להתלונן / בכל מקום זה ככה / מפחד שיפוט / מפחד שלא יקודם וכו').

שאלות

1. תארו בפסיקה או שתיים את העובד ואת מקום עבודתו (למשל: מי העובד, מה הרקע האישי והמקצועי שלו, מה תפקידו, כמה זמן עובד, למה הגיע לעבוד שם, מה יחסיו עם המעסיק, מי המנהל הישיר שלו ומול מי הוא מתנהל בענייני שכר). התיאור צריך לתת תמונה חיה ככל האפשר של האדם שאיתו נפגשתם ושל ההקשר שבו הוא פועל. (2 נק')

2. מה רמת המודעות של העובד לזכויות המגיעות לו על פי החוק? באיזו מידה זכויות אלה נשמרות? התשובה צריכה לשקף את העובדה שקראתם את הפרק ואתם מכירים את הזכויות ואת השיטות הנפוצות להפרה שלהן. (3 נק')

3. מה להערכתם גרם או סייע לכך שזכויות העובד הופרו או נשמרו (אתם יכולים להתייחס לגורמים הקשורים לעובד עצמו, למקום העבודה, למנהל, גופים חיצוניים, תרבות או כל דבר אחר שהשפיע)? (2 נק')

4. איך אתם תופסים את המעסיק של העובד בעקבות הראיון? לאיזה מ"תמונות" המעסיקים שהוצגו בשיעור אתם מתחברים בעקבות קריאת הפרק וההתנסות שבראיון? (3 נק')

* הקפידו על ההנחיות להגשת המטלה המופיעות בסילבוס ובמוודל. אורך המטלה לא יעלה על 800 מילים.